

AL IX-LEA CONGRES INTERNAȚIONAL DE NUMISMATICĂ DE LA BERNA

Odată cu ședința de închidere a celui de-al VIII-lea Congres internațional de numismatică, ale cărui lucrări avuseseră loc între 10 și 15 septembrie 1973 al New York—Washington, se decidea ca următorul congres, cel de-al IX-iea, să aibă loc la Berna, în Elveția. O asemenea manifestare științifică internațională era programată să se alăture aniversării a o sută de ani de la înființarea Societății elvețiene de numismatică.

Congresul, care avea să fie organizat de către Comisia internațională de numismatică, în colaborare cu societatea elvețiană de specialitate, a avut loc la Berna, orașul romantic, cum este denumit, între 10 și 15 septembrie 1979. Comitetul de organizare, condus de dr. Herbert A. Cahn, președinte, și de Otto Paul Wenger, secretar, a reușit să creeze un excelent cadru în care aveau să se desfășoare, în cele mai bune condiții, lucrările congresului.

Încă înainte de deschidere, potrivit unei practici instituite de Comisia internațională de numismatică, a fost publicat volumul de rapoarte, care cuprinde o sinteză a rezultatelor cercetărilor numismatice dintre ultimele două congrese. Din partea română, printre raportori se numără C. Preda, pentru numismatică geto-dacică, și Gh. Poenaru Bordea, pentru cea grecească vest și nord-pontică. Volumul de rapoarte *A Survey of Numismatic Research 1972—1977*, apărut la Berna, sub îngrijirea lui R. Carson, P. Berghaus și N. Lawick, cuprinde, în cadrul celor 502 p., dări de seamă privind numismatică antică, medievală și modernă occidentală și orientală, la care se adaugă și un capitol pentru medalistică.

La congres au participat cca. 350 de specialiști din 35 de țări. Delegațiile cele mai numeroase au fost cele ale țării gazdă, S.U.A., R. F. Germania, Franței, Angliei, Italiei și Spaniei. Țara noastră a fost reprezentată de un număr de șase specialiști, ca invitați ai Comitetului de organizare (B. Mîtreă, O. Iliescu, C. Preda, Gh. Poenaru Bordea, Constanța Știrbu și Carmen Petolescu).

Lucrările congresului s-au desfășurat în sălile Universității din Berna, beneficiind de o remarcabilă organizare. Comunicările au fost distribuite, în funcție de specificul lor, în cadrul a zece secții: conferințe în plenary, forme primitive de monede, monedele în istoria timpului lor, moneda și istoria artei (iconografie), moneda și istoria artei (portrete), moneda și istoria economică — circulația monetară, descoperiri monetare, tehnica și producția monetară, medalia, noi metode de cercetări. Fiecare zi de lucru începea cu o comunicare în plenary, după care urmau comunicările pe secții, cite 10—12 pe zi. De obicei, discuțiile au avut loc după fiecare comunicare în parte, cu excepția celor din cursul diminețelor, care erau fragmentate la începutul ședințelor de după amiaza. Din rîndul participanților români au prezentat comunicări: C. Preda, *Unele probleme privind emisiunile monetare de tip Filip al II-lea din Dacia*; Gh. Poenaru Bordea, *Atelierele lui Alexandru și Lysimach de pe coasta de vest a Pontului Euzin*; O. Iliescu, *Cu privire la evoluția monedei dacice* (noi interpretări stilistice).

Cele aproape 150 de comunicări înscrise în program au tratat teme de o mare varietate și de un deosebit interes numismatic și istoric. Cele mai multe dintre referate au adus în discuție rezultate ale recentelor cercetări, descoperiri inedite, interpretări noi, aspecte particulare și de sinteză, toate la un loc reprezentînd o contribuție importantă la studiul numismaticeii. De asemenea, conținutul aceluiași comunicări a evidențiat, o dată în plus, rolul însemnat pe care-l joacă cercetarea numismatică în rezolvarea multor probleme de istorie.

Ședințele de lucru au fost precedate zilnic de cite o conferință prezentată în plenary. Seria acestor conferințe a fost deschisă (10 sept.) de L. Robert (Paris) care a vorbit despre *Trois ateliers monétaires d'Ionie et de Carie*, urmat de W. E. Metcalf (New-York), cu tema *The Flavians in the East*, R. Klernowski (Varșovia), *Les monnaies dans la civiltation medievale, leur place et leur fonction* și H. Eichhorne (München), *Hochfinanz im Vorfeld der burgundischen Erbschaft 1002—1039*.

În ultima zi a congresului a avut loc adunarea generală a reprezentanților instituțiilor membre afiliate la Comisia internațională de numismatică. Principalul punct al ordinii de zi l-a constituit alegerea noului birou al comisiei, alcătuit din: președinte: R. A. G. Carson

(Anglia); vicepreședinte: Peter Berghaus (R. F. Germania) și Istvan Gedai (R. P. Ungară); secretar: Kolbyorn Skaare (Norvegia); trezorier: H. A. Cahn (Elveția); membri consilieri: M. Bates (S.U.A.), E. Bernareggi (Italia), J. B. Giard (Franța) și O. Iliescu (R. S. România). Cu același prilej au fost aleși noi membri de onoare ai Comisiei internaționale de numismatică, printre care se numără binecunoscutul specialist român Bucur Mîtea. De asemenea, în cadrul aceleiași adunări generale s-a hotărît ca viitorul Congres internațional de numismatică să aibă loc la Londra în anul 1986, cînd Societatea regală de numismatică din Anglia va împlini 150 ani de la întemeiere.

Ziua de 12 septembrie a fost rezervată unei frumoase excursii oferite participanților de către organizatori, cu care prilej a fost vizitată zona prealpină din preajma lacului Thun și cîteva castele medievale din aceeași regiune. Printre eforturile comitetului se numără și organizarea, în holul universității, a unei reușite expoziții de carte, unde au figurat cele mai recente publicații de numismatică din lume. În rîndul acestora s-a situat și vol. II al revistei *Cercetări numismatice*, editată de Muzeul de istorie al R. S. României.

Specialiștii români prezenți la acest important congres s-au bucurat permanent de atenția colegilor lor din străinătate, cu care au stabilit contacte noi și utile, proiecte de colaborare și schimburi de publicații. Era în aceasta o dovadă în plus, exprimată și în alte împrejurări, a aprecierii deosebite de care se bucură cercetarea numismatică românească pe plan internațional.

C. Preda

SIMPOZIONUL ARHEOLOGIC AL FUNDAȚIEI *ALEXANDER VON HUMBOLDT*

În zilele de 25—30 noiembrie 1979 s-au desfășurat în Berlinul de vest, sub auspiciile *Fundației Alexander von Humboldt* din Bonn-Bad Godesberg, lucrările unei importante reuniuni științifice internaționale, la care au participat 72 de arheologi, istorici, epigrafiști și numiști, foști bursieri ai acestei fundații, provenind din 22 de țări. Tema simpozionului — *Palast und Hütte* (Palat și colibă) — a fost de o asemenea manieră concepută încît să poată constitui numitorul comun al unor contribuții din domenii diferite ale științei antichității. Sub acest motto, în chip voit romantic și totodată vag formulat, s-au prezentat numeroase comunicări (38 înscrise în program), tratînd problemele habitatului din vechiul Orient și din Europa, începînd din paleolitic și pînă la sfîrșitul antichității. În unele cazuri, autorii au prezentat rezultatele concrete ale săpăturilor lor, de mai mică sau mai mare amploare, altelei a fost însă vorba de încercări de sinteză, în care problema așezare-locuință a fost urmărită într-un context istorico-cultural mai larg. Și într-un caz și în celălalt, participanții au vădit aceeași preocupare pentru aspectele social-economice, politice și religioase ce se degajă din studiul așezărilor.

Lucrările s-au desfășurat în cadrul a trei secții: A. Preistoria Europei și Orientul antic; B. Epoca greco-romană; C. Antichitatea tîrzie.

Din România a participat un numeros grup de cercetători, care au prezentat comunicări oglîndind cele mai noi progrese ale cercetării istorico-arheologice din țara noastră. Iată lista acestor comunicări (în ordine cronologică):

Petre Roman, *Modificări structurale ale tabloului cultural al Europei de sud-est în neoliticul tîrziu*;

Suzana Dumitriu, *Palate și colibe în colonia milesiană Istros*;

Constantin Preda, *Contribuția numismaticii la cunoașterea organizării social-politice a geto-dacilor (secolele III—I î.e.n.)*;

Mircea Babeș, *Despre modul de locuire al geto-dacilor în perioada anterioară cuceririi romane*;

Ion Ioniță, *Metodologie și interpretare în cercetarea unei așezări din epoca romană tîrzie și epoca migrațiilor de la Iași, România*;

Radu Harhoiu, *Cu privire la habitatul din România în secolele V—VI e.n.*

Din România a mai participat, fără comunicare, și Emilian Popescu.